Jomala, 15.10.2021

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
00102 Eduskunta

Åland Postin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Asia: HE 137/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Yhteyshenkilö: Camilla Nyroos, sähköposti camilla.nyroos@alandpost.com, puh. 040 195 6094

1. Lausuntopyyntö

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto pyysi 8.10.2021 Åland Postilta lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta (Ahvenanmaan poikkeuslaki).

2. Åland Postin lausunto

2.1 Tiivistelmä

Åland Post suhtautuu yleisesti ottaen hyvin myönteisesti hallituksen esityksessä esitettyihin muutoksiin. Ehdotetuilla muutoksilla turvataan ahvenanmaalaisten lehtitilaajien mahdollisuudet saada sanoma- ja aikakausilehdet toimitettuina muualta Suomesta ja muista EU:n jäsenvaltioista ennen arvonlisäveron maksamista sekä se, että toimitukset voivat tapahtua viivytyksettä, eli silloin kun uutiset vielä ovat ajankohtaisia. Åland Post korostaa myös, että kevennetty menettely mahdollistaa sen, että ahvenanmaalaisten yksityishenkilöiden ja muiden kuin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen oikeushenkilöiden hallinnollinen taakka ja taloudelliset kustannukset pienenevät huomattavasti.

2.2 Muut kuin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt oikeushenkilöt

6.8.2021 antamassaan lausunnossa Åland Post painotti sen tärkeyttä, että myös muut kuin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt yritykset kuuluisivat Ahvenanmaan poikkeuslain 22 a §:n mukaisen kevennetyn menettelyn piiriin. Tämä toive on toteutettu. Esityksen kohdassa 3.1 hallitus selventää, että kevennetty menettely koskee myös näitä yrityksiä. Näin ollen Åland Post suhtautuu hyvin myönteisesti ehdotukseen ja kannattaa sitä.

2.3 Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt oikeushenkilöt

6.8.2021 antamassaan lausunnossa Åland Post toivoi, että kevennettyä menettelyä sovellettaisiin myös arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen oikeushenkilöiden yksityiseen käyttöön tilaamiin lehtiin. Esityksen kohdassa 5 todetaan, että hallituksen mielestä arvonlisäverolainsäädännössä ei ole syytä säätää kevennetystä menettelystä sellaisten yritysten osalta. Tätä pohditaan myös esityksen 3.2 kohdassa. Hallitus perustelee asiaa sillä, että Tulli on 1.7.2021 alkaen sallinut sen, että arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt yritykset voivat tullata koko tilausjakson sanoma- tai aikakausilehdet kerralla, kun ne tuovat sanoma- ja aikakausilehtiä Ahvenanmaalle toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai muualta Suomesta. Lisäksi arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt oikeushenkilöt eivät maksa arvonlisäveroa Tullille, kun taas yksityishenkilöt ja muut kuin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt oikeushenkilöt tekevät niin.

Tämän perusteella Åland Post tekee seuraavan tulkinnan. Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityt oikeushenkilöt voivat tullata yksityiseen käyttöön tuotavia lehtiä kokoavalla ilmoituksella ilman, että asiasta tarvitsee erikseen säätää Ahvenanmaan poikkeuslain 22 a §:ssä. Yksinkertaistettua menettelyä voi siis käyttää arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen oikeushenkilöiden toimesta tapahtuvan lehtien maahantuonnin yhteydessä myös silloin kuin niitä tuodaan omaan käyttöön. Se johtuu siitä, että tämä mahdollisuus sisältyy jo EU:n tullilainsäädäntöön, ja että Tulli on 1.7.2021 alkaen antanut kaikille sanoma- ja aikakausilehtien tilaajille mahdollisuuden tullialueen sisäistä maahantuontia koskevan kevennetyn menettelyn soveltamiseen.

2.4 Jäsenlehdet ja ilmaisjakelulehdet

Esityksen kohdassa 6 (säännöskohtaiset perustelut) hallitus esittää, että ammattiliittoon, yhdistykseen, osuuskuntaan tai vastaavaan kuulumisen perusteella toimitettavien sanoma- ja aikakausilehtien, eli jäsenlehtien ja ilmaisjakelulehtien, tulli-ilmoitukset tehtäisiin esittämällä lehdet Tullille. Åland Post kyseenalaistaa tämän paikkansapitävyyden.

Åland Post huomauttaa eduskunnalle, että Tullin sivuilta löytyy seuraava tieto: *”Tulli-ilmoitusta ei tarvitse antaa järjestön jäsenlehdestä tai ilmaislehdestä, kuten esimerkiksi mainoskuvastosta”,* Tilatut sanoma- ja aikakausilehdet - Tulli (tulli.fi). Tämän nojalla Åland Postin käsitys on se, että jäsenlehdet ja ilmaislehdet on vapautettu tullausvelvollisuudesta.

2.5 Tilaajaluettelo

Esityksen 3.2 kohtaan viitaten Åland Post toteaa selvyyden vuoksi, että yhtiö ei postitoiminnan harjoittajana ylläpidä mitään tilaajarekistereitä. Tullin on siis pyydettävä ahvenanmaalaisia lehtien tilaajia koskevat luettelot sanoma- ja aikakausilehtikustantamoilta. Muilta osin Åland Post on käytettävissä ja voi auttaa Tullia sen suorittaessa sanoma- ja aikakausilehtien maahantuonnin fyysistä valvontaa Åland Postin tiloissa.

2.6 Ahvenanmaan poikkeuslain 22 a §:ä koskeva lakiehdotus

Åland Post huomauttaa, että vaihtoehto ”maahantuonti muualta Suomesta Ahvenanmaan maakuntaan” ei nimenomaisesti käy ilmi esityksen 22 a §:ä koskevasta osasta. Åland Post lähtee kuitenkin siitä, että tämä

vaihtoehto sisältyy lakiehdotukseen, eli että ”maahantuonti Yhteisön alueelta Ahvenanmaan maakuntaan” kattaa myös ”maahantuonnin muualta Suomesta Ahvenanmaan maakuntaan”. Åland Postin olettamus perustuu siihen, että ”maahantuonti muualta Suomesta Ahvenanmaan maakuntaan” on jatkuvasti mukana esityksessä, jossa siitä kerrotaan yhtenä niistä vaihtoehdoista, joihin 22 a §:n mukaista kevennettyä menettelyä olisi tarkoitus soveltaa.

Epäselvyyden ja väärinkäsitysten välttämiseksi Åland Postin mielestä voi olla syytä harkita, voisiko ilmauksen ”maahantuonti Yhteisön alueelta Ahvenanmaan maakuntaan” korvata ilmauksella ”maahantuonti Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai muista Euroopan unionin jäsenvaltioista”.

Åland Post Ab,

Camilla Nyroos